

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۱۲/۲۱

شاه محمود محمود

قصر باغ بالا کابل

قبل از اینکه باغ و گوشه های انگور تاکهای باغ بالا از طرف زورمندان و دزدان سرگردنه غصب و به منازل شخصی مبدل شود ؛ یکی از مراکز تفریحی مردم شهرکابل بود که مردم کابل روزانه به خصوص عصر پنجشنبه و روز جمعه به باغ بالا می آمدند و از فضای سبز آن حظ می بردند . یقین دارم که مردم ما خاطره های فراموش ناشده از آن گذشته زیبا با خود دارند .

در سال ۱۸۹۳ م امیر عبدالرحمن خان باغ بالا در شمال کابل بالای تپه ای آراسته موقعیت داشته با قصر زیبایی آغشته با چونه سفید اعمار و تا زمانیکه ارگ کابل به پایه اکمال میرسید دراین جا امر و نهی مینمود و در همین قصر در سال ۱۹۰۱ م کشته شد . در زمان امیر حبیب الله خان سراج الملت والدین به حیث مهمانخانه دولتی از آن استفاده میگردید . اما در ماه های اولیه سال ۱۹۱۹ م یعنی در دوره سلطنت شاه امان الله خان ؛ مانند دوره امیر حبیب الله سراج الملة والدین منیحت مهمان خانه از آن استفاده، تا بعداً اولین موزیم افغانستان در آنجا پایه گذاری گردید . امیر حبیب الله کلکانی در همین کاخ اعلان امارت نمود و مردم در همین جا به او بیعت و تبریک گفتند . اما در زمان نادرشاه این کاخ متروک گردید به خصوص نسبت کمبود آب تاکستانها خشک و در حال از بین رفتن بود اما بعد از اعمار اساسی بند قرغه و توجه به آبرسانی تپه باغ بالا رونق گذشته خویش را دوباره به دست آورد . چنانچه در زمان سلطنت محمد ظاهر شاه از سال ۱۹۶۰ م به بعد منیحت هتل مورد استفاده قرار گرفت و حوض آب بازی آن که متروک شده بود دوباره احیا گردید . اکثراً اخیر هفته ها مراسم عروسی در آن جا برگزار میگردد . لونس دوبری و نانسی دوبری دو مؤرخ و دو دانشمند فقید و افغانستان شناس در سال ۱۹۶۶ م در همین هتل عروسی نمودند .

باور مندم مردم ما از نسترن های سفید و چيله های انگور که به زیب و زینت این تپه افزوده است، داستان ها و خاطرات دل انگیز با خود دارند .

قصر با سبک معماری قدیم گنبددار در تپه ای مشجر و آب و هوای ستره و مصفا در شمال شهر در میان کاج ها و نسترن ها و چيله های تاک می درخشد . این کاخ با در نظر داشت معماری قدیم دارای چهار برج گنبد دار دو سالون با گنبد با قامت بلند در سالون بزرگ با اضافه گنبد با قامت متوسط در سالون کوچک تر اس مانند اعمار شده است . امیر عبدالرحمن برای بار عام در یکی از اورسی ها یا دریچه های قصر نشسته و به شکایت مردم گوش فرا میداد و احکام صادر مینمود .

امیر قصر باغ بالا را در آغاز به عنوان یک مرکز نظامی اعمار نمود . و متعاقباً از آن به حیث رهايشگاه تابستانی استفاده میکرد . اما از اینکه جای نشیمن نداشت ، از آن منیحت منزل و دفتر خویش استفاده کرد .

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولی

این کاخ به زیبایی با برخی از مُبل و فرنیچر ساخت وطن شگفتی خارق العاده دارد ، و با تزئینات گچبری و آئینه کاری داخلی تزئین شده که نمایانگر اصالت آن میباشد . در چند دهه قبل یکی از جذاب ترین رستوران های کابل بود. تراس مقابل آن منظره ای دیدنی از دره کابل را در خود جای داده است

همچنان مسجد امیر موصوف ضمیمه آن میباشد . ناصر غرغشت که در کتاب خویش از خاطرات صد سال قبل این کاخ و حوض شنای آن یادآور شده می نگارد که : شب نشینی های آن که یک طرف ساز و بازیگر [رقاصه ها] و دیگر طرف رقص کنجی ها [دختران رقصان] و در گوشه دیگر قصاص و لت و کوب مجرمان توسط بابه برق و شاطرباشی های امیر داستان ها در دل تاریخ جا داده است. موسفیدان از فانوس های رنگارنگ، از شب های افسانه ای آن، از آب تنی های غلامان و کنیزکان مهر و، در زیر شعاع مهتاب در این حوض داستان ها دارند. در زمان جمهوریت محمد داوود خان کماکان از کاخ باغ بالا منحصیث رستوران که گنجایش پیش از ۳۰۰ نفر را داشت، استفاده میکردید اما بعد از کودتای هفت ثور ۱۳۵۷ هـ ش یک آشپزخانه مجهز به ملحقات آن افزون گردید. این قصر از جنگ های دهه نود میلادی جان سالم به در برد . بنابراین در سال های ۲۰۰۱ - ۲۰۱۰ از طرف دولت بازسازی و ترمیم گردید.

کاخ باغ بالا، از نظر تخیکی و حرفه ای ، با توجه به اهمیت تاریخی آن ، با هماهنگی وزارت اطلاعات و فرهنگ و همچنین وزارت شهرسازی ترمیم و بازسازی شد.

کاخ توسط دستان هنرآفرین بهترین معماران با تجربه هرات؛ از سنگ مرمر سفید منطقه چشت شریف ولایت هرات در سالون و اطاق ها استفاده و بازسازی شده است. از آجرهای مخصوص به طول ۵،۲۲ سانتی متر در سقف استفاده شده است. چشمه های جلوی کاخ باغ بالا تعمیر و تزئین شده با سنگ مرمر مخصوص هرات؛ فضا و جلوه ای به خصوص و جالب به آن بخشیده است.

علاوه بر این ، کانال ها و جویچه ها ، سیستم آبیاری ، منبع تغذیه ، گرمایش ، سیستم تهویه هوا و آگزوز بازسازی شده و کاخ با امکانات مدرن مجهز گردیده است. مسجد موجود در قلعه و حمام نیز تعمیر شد. دیوار حاشیه ای اطراف باغ باغچه با چهار متر ارتفاع بازسازی شد. سیم خاردار به دلایل امنیتی در بالای دیوار نصب گردید. جاده منتهی به رستوران باغ بالا که قبلاً ویران شده بود دوباره اسفلت گردید.

این کاخ با حفظ اهمیت تاریخی خود ، به شکل اولیه خود ترمیم شده است. تمام پنجره ها و درها شکسته شد و از چوب کاج ولایت کنر با کیفیت عالی و مرغوب آماده شد. همچنان آشپزخانه کاخ بازسازی شده و با امکانات مدرن مجهز شده است.

دیوارهای بیرونی و درونی کاخ با رنگ سفید طبیعی خاصی که برای مکانهای تاریخی مورد استفاده قرار میگیرد ، نقاشی شده است. همچنین گالری های مورد استفاده برای تزئینات کاخ نیز نصب شدند.

پایان